

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i administracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 132.

CENY PRENUMERATY:

W Łodzi z odnośnieniem do domu miesięcznie mk. 5,50
kwartalnie „ 16,50

Cena pojedynczego numeru 25 fenigów.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 wieczór, w niedzielę i święta od 7 do 10 rano. Redakcja czynna od godz. 5 do 10 wiecz, codziennie. Redaktor przyjmuje od 4 do 6.

OGŁOSZENIA: Nadesłane przed tekstem i w tekście wiersz 2 mk. Nekrologia — 1 mk. Reklamy po tekście (4 szp) — 1 mk. Zwyczajne (6 szp) — 60 fen. Drobne ogłoszenia po 10 fen. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej 1 mk.

Teatr Polski

Cegielniana 63,
pod dyktando: Fr. Rychniewskiego.

Poniedziałek, 24 marca

Przedstawienie amatorskie

Wtorek 25 marca. Po południu o godz. 3 po cenach popularnych. Na uroczystym 125-letniej rocznicy przysięgi Tadeusza Kościuszki „Poranek Kościuszkowski“ Na program złożą się a) Wiersz okolicz. b) Przysięga Kościuski. c) „W górę serca“ Hymny narodowe

Wtorek, 25 marca o godz. 7,30 Występ Wiktora Biegańskiego

„ORLE“

Dramat w 6 akt. E. Rostanda. Przekł. M. Tatarkiewicza.

Ogłoszenie.

Wypłata zapomóg rodzinom niemieckich obywateli.

Zastępstwo Szwajcarskiego Konsulatu w Łodzi, objawiając opiekę nad obywatelami Rzeszy Niemieckiej, podaje do ogólnej wiadomości, że wypłata zapomóg rodzinom niemieckich obywateli, z mieszkających w Łodzi i przyległych przedmieściach, odbędzie się dn. 26, 27, 28 i 29 marca w biurze Szwajcarskiego Konsulatu w Łodzi przy ulicy Podlesnej № 6 od godz. 9-ej rano do go ziny 2-ej po południu, w następującym porządku:

Sroda, dn. 26 marca będą wypłacane zapomogi osobom, których nazwiska zaczynają się literami A — H,

czwartek, dnia 27 marca — litery I — M,

piątek, dnia 28 marca — „ N — S,

sobota, dnia 29 marca — „ T — Z.

Osoby pobierające zapomogi winny przynieść paszporty i przez właścicieli domów wystawione zaświadczenia, stwierdzające następujące dane:

a) z ilu osób składa się rodzina pobierająca zapomogę;

b) jakie zmiany w międzyczasie zaszły w rodzinie;

c) czy żywiciel danej rodziny powrócił z niewoli rosyjskiej;

d) czy żywiciel danej rodziny powrócił z służby wojskowej.

Jeżeli żywiciel danej rodziny, pobierającej zapomogę, powrócił z niewoli rosyjskiej albo służby wojskowej, winni właściciele domów poświadczyć dzień jego powrotu. Osoby których żywiciel uwolniony został z służby wojskowej, winni przedstawić do wypłaty papiery wojskowe osoby uwolnionej.

Zwraca się uwagę, że zapomogi nie będą wypłacane osobom, które podług rozporządzenia władz polskich winny zameldować się w Przejazdum Policji Państwowej w Łodzi, do spisu obcoppodanych, a tego dotychczas nie wykonały.

Widmo nowej wojny.

Wiedeń, 23 marca (PAT). Wiedeńskie biuro korespondencyjne donosi z Chiasso, „Popolo di Italia“ dowiaduje się, że poseł serbski wskutek odjazdu posła włoskiego ze Serbji opuszcza Rzym. Stosunki dyplomatyczne między Serbją a Włochami zerwane.

Polska, koalicja i Niemcy.

Paryż, 20 marca (PAT — Depesza Havasa. Najwyższa rada sojusznicza wysłuchała referat projektu przyjętego jednomyślnie przez komisję dla spraw polskich. Jules Cambon wyjaśnił że przy wypracowaniu wniosku komisja miała na oku stworzenie Polski zdolnej do życia, uwzględniając przy tem o ile możności, zasadę narodowości oraz nader niekorzystny układ terytorjum Polski, która otoczona od zachodu przez Niemcy musi posiadać łatwy i niczem nieskrępowany dostęp do morza jeśli nie ma jej być odcięta możność należytego wyzyskania swojej niezawisłości państwowej.

W tych warunkach niemożliwym było wykreślenie granic nowoodbudowanego państwa bez wcielenia do nich ludności niemieckiej. Zresztą ludność ta, jak słusznie zauważył Tardieu, została sprowadzona umyślnie przez rząd niemiecki w wykonywaniu przyjętego systemu kolonizacji nie można się też dziwić, że przez tak długi okres czasu, jaki upłynął od chwili rozbiorów Polski, ludność panująca usadowiła się w krajach polskich.

Byłoby to niesprawiedliwym, gdyby z tego ukształtowania się stosunków narodowościowych chciano obecnie wyciągnąć wnioski, krzywdzące ludność tubylczą. Projekt komisji, która przyznaje Polsce granice mniej rozległe aniżeli te, które siadała w roku 1772, daje jej wyjść na

morze Bałtyckie, tworząc szeroki korytarz wzdłuż brzegów Wisły aż do Gdańska, pozostawiając na boku okręg olsztyński (Allenstein), w którym zarządzony będzie plebiscyt.

Paryż, 20 marca (PAT) — Depesza Havasa. „Liberte“ wyraża ubolewanie z powodu uchwały powziętej wczoraj przez najwyższą radę sojuszniczą, choć uchwała ta zdaje się być dla Polaków korzystna. Dodaje, że nieroztropnym, byłoby igrać dalej z niebezpieczeństwem, zagrażającym Polsce, która ma być ochronnym wałem cywilizacji przeciw Rosji i Niemcom. Autor artykułu oświadcza w końcu, że interes Francji wymaga aby Polska objęła z powrotem swoją historyczną rolę przedmorza cywilizacji na wschodzie i równoważnika niemieczyzny. Przewlekanie załatwienia sprawy pogarsza i komplikuje położenie, które mogłoby być doskonałym.

Paryż, 20 marca (PAT) — Depesza Havasa. „Temps“ omawiając zerwanie rokowań w Poznaniu i uchwałę zgromadzenia w Hamburgu, sprzeciwiającą się wydaniu floty hakdlowej wskazuje na złą wolę Niemców i wyraża opinię, że oba te wydarzenia dają powód do poważnych obaw. Czas najwyższy, by zacząć działać. Zerwanie rokowań w Poznaniu pozostawia Polskę w trudnym położeniu, zaś uchwały hamburski unicestwiają przyrzeczenie

rządu niemieckiego dostarczenia floty handlowej, potrzebnej do przewiezienia żywności.

Paryż, 22 marca (PAT) — Depesza Havasa. Najwyższa rada sojusznicza rozważała nowe sprawozdanie komisji dla spraw polskich. Ostateczne uchwały będą powzięte na najbliższym posiedzeniu, które odbędzie się w poniedziałek, a na którym zapadnie także rozstrzygnięcie odnośnie do granic polsko-niemieckich. Prawe dopodobnie rada zatwierdzi pierwotne wnioski komisji. W poniedziałek odbędzie się również posiedzenie w sprawie wystąpienia do Polski dywizji Hallera oraz w sprawie akcji, jaką należałoby wdrożyć z powodu zerwania rokowań w Poznaniu.

Zwycięski pochód wojsk polskich.

Warszawa, 23 marca (PAT).

Grupa gen. Szeptyckiego

Front litewsko-białoruski. Bolszewicy zaatakowali w nocy z dnia 22 na 23 b. m. naszą załogę w Nowojelni. Po walce na bagnety na ulicach miasteczka odbito atak nieprzyjacielski i zmuszono ich do ucieczki. Grodzieńscy ułani pod dowództwem porucznika Czuczewicza stoczyli zwycięską potyczkę z bolszewickimi huzarami pod Czernihowką.

Grupa generała Listowskiego.

Nasza kawalerja zajęła Telechanów. Pod Logicznym toczą się walki z napierającymi bolszewickimi oddziałami.

Grupa gen. Rydza Smigłego.

Front wołyński. Na południe od Włodzimierza Wołyńskiego potyczki patroli.

Generał Iwaszkiewicz.

Grupa pułkownika Berbeckiego.

Front galicyjski. Sytuacja bez zmiany.

Grupa lwowska. Zwykła działalność artylerji i drobne utarczki patroli. Dnia 15 marca zginął śmiertelnie bohaterką w bronie Lwowa Michał Dziewanowski dzielny dowódca I-go szwadronu I-go ułku ułanów krechowieckich.

Grupa generała Aleksandrowicza

Atak w kierunku północnym rozwija się dalej. Wśród walk ze stawiającym silny opór nieprzyjacielem wojska nasze posuwają się naprzód. W ciągu dnia 22 marca zdobyły one Janówkę, Czarno-końce, Muzyłowice.

Grupa wielkopolska. Przez cały dzień silny ogień artylerji. Atak ukraiński na Dobrzany odparto.

Grupa pułkownika Minkiewicza.

Drobne potyczki patroli ukraińskich z naszymi strażami.

Wz. szefa sztabu generalnego pułk. Haller.

Po oswobodzeniu Lwowa.

Lwów, 23 marca (PAT). Dzienniki donoszą, że dzień imienia Naczelnika Państwa obchodzono w Lwowie pod znakiem zwycięstwa. Wczesnym rankiem kapele 4 i 5-go pułku piechoty odegrały pobudkę. Uroczyste nabożeństwo odbyło się w bazylice archikatedralnej przy wypełnionej świątyni wobec reprezentantów wojskowych z pułkownikiem Mączyńskim na czele. W nabożeństwie wzięła również udział ochotnicza I-gja kobieca, weterani 63 roku i rada miejska. Przed kościołem stanęły oddziały wojskowe. W czasie nabożeństwa przegrywała orkiestra strzelców lwowskich. Po mszy muzyka zagrała „Rotę“, którą publiczność odśpiewała. Kompanja honorowa dała 3-krotną salwę, po-czem odbyła się defilada koło kolumny Mickiewicza, a następny uroczysty poranek wieczorem zaś raut. W ciągu dnia zbierano składki na ochronę imienia J. Piłsudskiego.

Lwów, 23 marca (PAT). — Dzienniki podają: Sądy doraźne we Lwowie skazały 2 bandytów i dezertertów: Adamczuka i Legickiego na karę śmierci przez powieszenie. Z powodu braku kated w Lwowie zamieniano karę na rozstrzelanie.

Wyrok wykonano w cztery godziny po ogłoszeniu.

Lwów, 23 marca (PAT). W tutejszym szpitalu zmarł podporucznik Langer, oficer pociągu pancernego „Odsiecz“ wskutek ra, odniesionych pod Grodkiem. Podporucznik Langer walczył od początku walk z ukraińcami pod Lwowem.

Lwów, 23 marca (PAT). Wpiątek po południu weszła do miasta kompanja poznańczyków, witana entuzjastycznie przez publiczność.

Lwów, 23-go marca (PAT). „Gazeta lwowska“ podaje, że wpiątek hr. Skarbek złożył sprawozdanie ze swej podróży w sprawie ratowania Lwowa.

Lwów, 23 marca (PAT). Dzienniki tutejsze podnoszą nadzwyczajną brawurę oddziałów pułkownika Sikorskiego w walce na bagnety, w której zdobyły stację kolejową Jambiną, Tracz, Porzecze Janowskie, Wielkopole i Białą Górę.

Kraków, 23 marca (PAT). — Tutejszy oddział PAT. otrzymał od oddziału lwowskiego PAT. szereg następujących informacji o sytuacji i wydarzeniach we Lwowie w ostatnich tygodniach za do chwili obecnej.

GRANICE POLSKI

zależą od siły Skarbu Państwa.

obecnie tylko

Polska Pożyczka Państwowa

może Skarbowi Państwa zapewnić siłę.

473

Z górą 4 miesiące walki polsko-ukraińskie nie przyniosły Ukraincom żadnego większego sukcesu. Żadna ofenzywa ukraińska nie miała powodzenia, a sukces, który był uzyskany, miał jedynie znaczenie lokalne.

Ukraińcy już w ciągu stycznia czynili gwałtowne przygotowania do rozpoczęcia ofenzywy generalnej, która rozpoczęła się 17 lutego.

Nieprzyjaciel skoncentrował silne wojska z dwóch stron toru kolejowego między Sądową Wisznia a Gródkiem Jagiellońskim ścigając ile mógł rezerwy i nagromadził nie tylko piechotę, ale powiększył artylerię i oddziały pomocnicze. W tej fazie nastąpił przyjazd misji koalicyjnej do Lwowa, która nakazała przerwanie kroków nieprzyjacielskich.

Wtedy przysłało do krótko trwałego zawieszenia broni, jednakże przywódcy ukraińscy, jako wycofujący przedstawili „Gazeta lwowska” zbyt wiele obiecywali swoim żołnierzom, wyznającym hasła bolszewickie, ażeby mogli wytlumaczyć im nakaz zaprzestania walki i fakt rozejmu. Przywódcy obawiali się, że w razie przyjęcia warunków zaproponowanych przez koalicję, wojska nie usłuchają rozkazu i będą dalej walczyły w tym przeświadczeniu, że wzięcie Lwowa będzie położony z korzyścią dla każdego z żołnierzy, albowiem dowódcy ukraińscy obiecali żołnierzom podział majątków, kamienie a nawet podział tramwajów.

Wobec tego władze wojskowe ukraińskie zerwały zawieszenie broni i w nocy na 1 marca wznowiły kroki nieprzyjacielskie. Wtedy misja ententy opuściła Lwów i na całym froncie na nowo rozgorzała walka.

Ukraińcom szło o przerwanie jaknajdłuższej przestrzeni toru kolejowego, aby w ten sposób odciąć Lwów od Przemysła.

Prowadząc ofensywę wszelkimi siłami dnia 7 marca doprowadzili do tego, że nastąpiła pierwsza przerwa połączenia kolejowego. Rusini wdarli się na tor kolejowy, koło Rodatycy starali się ten sukces rozszerzyć w obu kierunkach toru. W ten sposób powstała kilkunasto kilometrowa przerwa linii kolejowej.

Nasze wojska, mające łączność z wojskiem koło Lwowa, utraciły kontakt z grupą przemyską, oraz połączenie telefoniczne to była pierwsza faza walki o Lwów.

Następnie Ukraińcy spowodowali znaczne wybuchy amunicji, ażeby w ten sposób osłabić opór obrony. Dla miasta nastąpiły dni krytyczne. Grupa lwowska była zdana na własną obronę i przedsiębiorczość. Wszelkie dowozy żywności ustaly. Trzeba było spisać zapasy i podzielić je tak, aby wystarczyły na czas dłuższy.

Tymczasem każdy dzień przynosił zmniejszenie racji żywności. Nastrój był bardzo poważny, tembardziej, że wrogi żywoty wewnątrz miasta, wyszukując sytuacji, szerzyły panikę fałszywymi wiadomościami. Przez cały ten czas nosiły wszystkie dzienniki pokrzepienie mieszkańców i zachętę do wytrwania. Tymczasem przez dzień i noc trwały koło Lwowa ciężkie walki. Nieprzyjaciel bombardował ciągle miasto szrapnelami i granatami. Każda godzina pochłaniała ofiary z pośród ludności cywilnej.

Od chwili odcięcia połączenia z zachodem każdy dzień był krytyczniejszy, a straszną była noc po wybuchu amunicji na dworcu kolejowym, kiedy nieprzyjaciel równocześnie ze wszech stron przypuścił wal-

ny atak na miasto. Tej nocy nikt ośmi nie zmrużył. Po za miasto ruszyły patrole policji i żandarmerji pieszej i konnej, oraz bardzo silne oddziały straży obywatelskiej. Pełna poświęcenia działalność kolejarzy w owej nocy zasługuje na szczególne uznanie.

Mimo tego położenie życia nie przestało funkcjonować. Nie było biura, któreby zawiesiło swoje czynności. Przykładem przyświecała komisja rządząca, która codziennie aż o późnej nocy pracowała.

Dużem pokrzepieniem dla mieszkańców Lwowa stał się telegram grupy posłów nadesłany z Warszawy, a wzywający do wytrwania, gdyż wydatna pomoc na odsiecz nadchodzi. Telegram kończył się słowami:

Wy czekajcie, chwila wyzwolenia jest bliska. Telegram podpisali pp. Adam Dąbski, Diamond, Dubanowicz, Grabski, Skarbek, Stosłowicz i Teodorowicz.

Ważnym stało się wiadomościem, że nadeszły posiłki i akcja od zachodu zaczyna się dobrze rozwijać.

Dnia 18 o godzinie 4 po południu nadeszła wiadomość iskrowa o ostatecznym przełamaniu frontu ukraińskiego przez wojska polskie, stojące pod rozkazami generała Iwaszkiewicza.

Wiadomość tą w setkach odbitek maszynowych podało wojskowe biuro prasowe a zaraz potem wyszły nadzwyczajne dodatki pism.

Po długiej przerwie zaroiły się znów ulice miasta, takie było powszechne ożywienie i radość, że Lwów otrzymał pomoc z zachodu.

Lwów, 23 marca (PAT) — Dzienniki lwowskie notują: Wyroki sądów były u nas wydawane dotychczas „w imieniu prawa”, na mocy jednak rozporządzenia warszawskiego, które dopiero w tym tygodniu nadeszło do Lwowa, mają być wyroki wydawane „w imieniu Republiki Polskiej”. Zatrudnieni tutaj sędziowie ukraińscy, sebrawszy się na naradę, postanowili wyroków nie ogłaszać we formie dekretu przepisanej, lecz jak dotychczas, prezydent sądu krajowego wyłaczył wobec tego narazie tych sędziów z trybunału, sprawa zostanie rozstrzygnięta w najbliższym czasie przez najwyższą władzę.

Lwów, 23 marca (PAT) — Dzienniki lwowskie z racji ustąpienia generała Rozwadowskiego, który jak podaj: „Gazeta Lwowska” powołany został na szefa misji wojskowo-politycznej w Paryżu, podnoszą zasługi generała, jako komendanta, i wyrażają mu gorące podziękowanie, że w tak trudnych warunkach doznał Lwów obronę.

Lwów, 23 marca (PAT) — „Gazeta Lwowska” zamieszcza informację, że front bojowy polsko-ukraiński pod Lwowem wynosi około 400 kilometrów.

Ukraińcy jeszcze rzucają bomby na Lwów.

Lwów 23 marca. (PAT). „Wiek Nowy” z 23 donosi:

Dowiedujemy się ze sfer kompetentnych, że prace około przywrócenia ruchu kolejowego na linii Lwów-Przemysł są w pełnym toku. Wskutek walk, które się toczyły w bezpośrednim sąsiedztwie toru sam tor i wiele obiektów uległo uszkodzeniu bardzo znacznemu. Mimo to, że pracuje się bezustannie dniem i nocą naprawa będzie trwała jeszcze kilka dni.

Przy pracy musi być zachowywana wielka ostrożność, ponieważ nieprzyjaciel na wielu miejscach na torze pozakładał miny, ażeby utrudnić pracę przy naprawie. Publiczność powinna się uzbroić w cierpliwość i zrozumieć, że władze kolejowe czynią wszystko, co leży w ich mocy, aby pociągi mogły jaknajszybciej być uruchomione.

Nieprzyjaciel rzucił wczoraj w nocy dwie bomby gazowe na jedną z ulic. — Wojskowa straż pożarna przybyła natychmiast na miejsce i usunęła niebezpieczne pociski.

Zaprowiantowanie Lwowa.

Lwów 21 marca. (PAT). Zastępca komisarza generalnego poczynił zarządzenia najrychlejszego zaprowiantowania miasta. W tym celu transporty żywnościowe będą szły do Sądowej Wiszni kolejną, dalej do Gródka samochodami ciężarowymi, poczem w Gródku będzie się odbywało załadowanie żywności do Lwowa.

Sądy doraźne we Lwowie.

Lwów, 23 marca (PAT) — Na murach miasta ukazało się następujące ogłoszenie sądu doraźnego: Julian Salomonowicz, rzemieślnik, lat 21, Michał Folia, współwłaściciel folwarku, lat 27, J. Juremłuczuk, podchorąży ukraiński, lat 19, Eustachy Kurcisko, uczeń gimnazjalny, lat 17, wyrokiem sądu doraźnego z dnia 18 marca są zbrodnię szpiegostwa przez badanie stnowisk i ruchów operacyjnych wojsk polskich, jakoteż urzędów i stosunków tychże wojsk, celem udzielenia wiadomości nieprzyjacielowi, oraz za zbrodnie przeciw siłom państwa polskiego, popełnioną przez należenie do ukraińskiego oddziału bojowego wewnątrz Lwowa, mającego na celu współdziałanie z usiłującym zdobyć miasto nieprzyjacielem i przez współdziałanie w dalszym organizowaniu tego oddziału — skazani zostali — pierwsi dwaj na karę śmierci przez powieszenie, zamienionej na rozstrzelanie, dwaj drudzy z powodu małoletności na karę ciężkiego więzienia na lat 10. Wyrok na dwóch pierwszych wykonano.

Rewolucja na Węgrzech.

Wiedeń, 23 marca (PAT) — Biuro korespondencyjne dowiaduje się z Budapesztu drogą iskrową: Rewolucyjna rada rządząca odbyła się pod przewodnictwem m. Garbaya pierwsze posiedzenie, na którym powzięta uchwała w następujących sprawach: Zniesienie rang i tytułów, rozdział kościoła od Państwa, wybranie komisji 5-ciu celem przygotowania wyborów do rady robotniczej, chłopskiej i żołnierskiej, zniesienie instytucji dotychczasowych komisariatów ludowych i powołanie w ich miejsce dyrektoriatu na podstawie wyborów przez rady robotnicze, ustanowienie trybunałów rewolucyjnych, socjalizację domów i warsztatów tudzież przedmiotów sztuki wartości idealnych znajdujących się w posiadaniu prywatnym. Węgierski rząd sowiecki przesłał do Lenina depeszę iskrową następującej treści:

Zgłaszamy swój akces do 3-go międzynarodowego kongresu. Trzymamy władzę silnie i niewzruszenie w naszych rękach. Władzę tą wzmocni jeszcze silniej pierwsze posiedzenie rady robotniczej, chłopskiej i żołnierskiej, które niebawem

się zbierze. Dotąd udało się utrzymać władzę państwową b z rozlewem krwi. Jednak już teraz zagraża nam imperjalizm ententy. Rada rządząca odda wszelkim warstwy i grunta w ręce proletariatu. W niedzielę odbędzie się wielkie zgromadzenie. W stolicy i okolicy panuje spokój. Pomniejsze zakłócenia spokoju uśmierza natychmiast uzbrojony proletariatu. Pozwólcie zwołać się jutro możliwie o 5-aj rano, ażeby towarzysze Doleżal osobicie mógł być przy aparacie. Misje ententy opuszczają miasto. Zbolszewizowane wojska francuskie zostały przez nas rozbrojone. W niektórych pułkach francuskich przyszło do buntów.

Wiedeń, 23 marca (PAT) — „Achtuhrblatt” donosi z Budapesztu: Niespodziewanie zwrot w kierunku proklamowania dyktatury proletariatu dokona się w wielkiej mierze pod wpływem pogłosek, że wojska sowieckie dotarły już do Kueresz-Muezo i zwycięsko posuwają się do Budapesztu. Pogłoski tę wyzyskała partja komunistyczna.

Włosi nie podpiszą pokoju.

Wiedeń, 23 marca (PAT). Biuro korespondencyjne donosi z Paryża. Reuter donosi: delegacja włoska postanowiła wycofać się od udziału w konferencji pokojowej, gdyby Rjeka nie została przyznana Włochom równocześnie z podpisaniem traktatu pokojowego.

Wiec w sprawie Gdańska.

Kraków 23 marca. (PAT). Wczoraj po południu odbył się tu na rynku głównym wiec publiczny w sprawie Śląska, Spizu i Orawy, przy tłumnym udziale publiczności. Przemawiali m. in. ks. Oraczewski, oraz imieniem górników śląskich pani Klusińska.

Uchwalono rezolucję prawa Polski do tych ziem i proszącą sprzymierzone z Pol-

ską państwa ententy o powzięcie w tym duchu decyzji.

Rezolucję powyższą wysłano telegraficznie do Clemenceau, Lloyda Georga i Wilsona, do misji ententy w Cieszynie, do Paderewskiego, ambasadora Noulensa, i komitetu narodowego w Paryżu.

W sprawie projektu związku narodów.

Paryż, 22 marca (PAT.) — Depesza Havasa. Związek narodów skończył na drugim posiedzeniu rozprawę nad poszczególnymi artykułami projektu jaki ma być następnie przedłożony konferencji pokojowej. Dłuższa dyskusja wywiązała się w przedmiocie środków przymusowych, jakie należałoby zastosować wobec państw, zrywających z ligą narodów przed przedłożeniem spo-

ru do rozstrzygnięcia komitetowi wykonawczemu.

Zgłoszono również poprawki, mające na celu dokładniejsze określenie gdy by sam nacisk gospodarczy okazał się niewystarczającym, a któreby dawały tak pewną rękojmię skuteczności, aby małym państwom nie zagrażała ewentualność zbrojnych zatargów. Lord Cecil uzasadnia wnioski, aby małe państwa były otwarte dla wolnego przemarszu wojsk innych państw, wchodzących w skład ligi narodów. Zgodzono się co do głównych zasad ograniczenia zbrojeń do minimum. Venizelos zgłosił wniosek, aby dozwolono na zawieranie sojuszków czysto obronnych. Związek narodów rozważy wszystkie zgłoszone poprawki.

Komunikat bolszewicki.

Moskwa, 23 marca (PAT) — Telegr. iskr. Biuletyn wojenny sowieckich z dnia 21 donosi, że 18 b. m. sowieckie wojska ukraińskie zajęły Winnicę. 3 eszelony wojsk dyrektora wzięto do niewoli. Nieprzyjacieli cofa się ku Zmerynce. Przez zajęcie linii kolejowej Winnica-Kazatyń wojska sowieckie odcięły nieprzyjacieli odwrót do Galicji. W okolicy Balty i Birsuli operuje osobny oddział wojsk dyrektora, masakrujący bez wyjątku wszystkich żydów.

Panama naftowa.

Kraków, 23 marca (PAT) — Jak dzienniki donoszą, aresztowano w sprawie oszustwa naftowego, dalszych kilku osób. Ogółem aresztowano 18 osób.

Co słyhać nowego?

Jutro, dn. 25 marca 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej nabywać można (po potrąceniu procentu):

100	markowe, koronowe, rublowe	za	97, 0
500	"	za	485,00
1000	"	za	970,00
5000	"	za	4850,00
10000	"	za	9700,00

Podziękowanie.

Naczelnik policji państwowej i Komisarz Rządowy na miasto Łódź, pan Zbrozek, otrzymał od generała Lasockiego, zastępcy dowódcy generalnego okręgu Łódzkiego, następujące pismo: Z okazji imienin Naczelnika państwa Józefa Piłsudskiego odbyła się dn. 19 marca b. r. uroczystość, w której brał udział oddział policji państwowej w Łodzi. Niniejszem wyrażam pochwałę temu oddziałowi policji państwowej, który swym wzorowym wyglądem i dziarską postawą przyczynił się do uświetnienia uroczystości.

Wyjazd posłów.

Posłowie łódzcy, p. Skulski i Dąbrowski wyjechali do Warszawy na posiedzenie Sejmu.

Z komisji poborowej.

(k) Dziś Komisja poborowa pod przewodnictwem por. Wąsowicza przystąpiła do rozpatrywania prośb o zwolnienie z wojska jednocześnie badając stan zdrowia ojców popisowych, aby ustalić stopień ich niezdolności do pracy.

O roboty publiczne.

(k) W sobotę w magistracie odbyło się posiedzenie Komitetu dla bezrobotnych, na którym byli obecni posłowie Skulski i Dąbrowski jako przedstawiciele Komisji sejmowych, inż. Karpiński, Stebelski, komisarz ludowy Remiszewski, naczelnik policji Bohdan Zbrozek i inni. Owawiano memoriał komisji pracy przy Komitecie w sprawie uruchomienia robót publicznych dla zatrudnienia bezrobotnych okręgu łódzkiego. Delegaci sejmowych komisji zdawali relacje z zamierzeń rządu, z czego wynika, iż roboty państwowe na wielką skalę w krótkim czasie zostaną uruchomione, wobec czego przymus prowadzenia robót przez sejmiki nie jest wskazany tembardziej, iż takowe chętnie pilne prace uchwalają. W konkluzji uchwalono jako dezyderaty dla rządu życzenia zebranych, a mianowicie ustalenia minimum płacy, oraz pokrycie przez rząd różnicy, dalej ustanowienia specjalnego urzędu robót publicznych, oraz zapewnienia dla robotników, któ-

rzy w większych liczbach zatrudnieni zostaną przy robotach publicznych, w artykułach żywności i pomocy mieszkaniowej przez budowę baraków, oraz zakładanie komitetów żywnościowych.

Z Komitetu bezrobotnych.

(k) Według sprawozdania Komitetu bezrobotnych za okres od dnia 8 do 22 marca 1919 roku w pierwszym tygodniu okresu t. j. od 8 do 15 marca wypłacono mk. 1,248,250,95 fan., w drugim tygodniu t. j. od 15 do 22 marca około 1,250,000, ogółem około półtrzecia miliona marek. (Na skutek wielokrotnych żądań robotników, kierownictwo Komitetu dla bezrobotnych wszczęło w min. energiczną akcję, zmierzającą do przyznania bezrobotnym zapomóg należnych za 19 dni. Zabieg ten, poparte przez delegację, wysłaną do Warszawy z ramienia Komitetu dla bezrobotnych, uwieńczone zostały pomyślnym skutkiem. Kwestja należnych zapomóg została rozstrzygnięta na korzyść bezrobotnych). Odnośnie fundusze już są przekazane, tak iż w poniedziałek, dnia 24 b. m. Komitet dla bezrobotnych rozpoczyna wypłaty należności, współzręcznie z wydawaniem zasiłków bieżących. Poczynione są wszelkie kroki przygotowawcze-organizacyjne, dla zapobieżenia zbytniemu natłokowi w dzielnicach.

Sprawy szkolne

Pod przewodnictwem dr. Koczyńskiego odbyło się zebranie lekarzy higienistów szkolnych, na którym postanowiono: 1) przystąpić do badania dzieci pod względem zdrowotnym i kwalifikowania ich na kolonie i półkolonie letnie, 2) wygłosić we wszystkich szkołach miejskich pogadanki „O gruźlicy“.

Przyjęto do wiadomości, że lekarze kończyli spis dzieci niedorozwiniętych umysłowo z pośród uczęszczających do szkół miejskich i że liczba ich wynosi 5% ogólnej liczby dzieci. Dla niedorozwiniętych umysłowo otwarta będzie z początkiem nowego roku szkolnego specjalna uczelnia.

Następne posiedzenie odbędzie się dnia 5 kwietnia. X

Poświęcenie lokalu.

Wczoraj, o godz. 8 po poł. odbyło się otwarcie i poświęcenie lokalu Polskiego Związku Zawodowego pracowników elektrotechnicznych w Łodzi, przy ulicy Piotrkowskiej nr. 145. Akta poświęcenia, w obecności członków i przedstawicieli pokrewnych instytucji ks. Rabiński, wikariusz parafji św. Stanisława Kostki, który w gorących słowach życzył pomyślnego rozwoju Związku, przy wspólnej harmonijnej pracy.

Za stow. spożywczoego Urzędników m. Łodzi.

Zwołane w drugim terminie ogólne zebranie Stowarzyszenia spożywczoego urzędników m. Łodzi zgromadziło 38 członków w lokalu przy ul. Piotrkowskiej nr. 53. Zebranie sęgał dr. Grinberg. Na przewodniczącego powołano p. Stanisława Ząbowski, który zaprosił na asesorów pp. H. Lauterbacha i Berlinera a na sekretarza p. Dyonizego Zysa.

Sprawozdanie z działalności zarządu za czas od 1 kwietnia 1918 r. do 1 stycznia 1919 r. odczytał sekretarz p. Fr. Waszkiewicz. Wykazuje ono, że zadanie zarządu w roku operacyjnym było trudne ze względu, że ilość dostarczonych produktów była ograniczona, a ceny ich ulegały znacznym zmianom. Mimo to dzięki oględnej i przecznej kalkulacji zamknięto rachunki nieznanym zyskiem wynoszącym przeszło 700 mk.

Po przyjęciu sprawozdania i protokołu komisji rewizyjnej, przedstawiono budżet wydatków na rok 1919, w sumie 98000 marek. W budżecie tym zarząd wyznaczył na pensję dla urzędników Stow. 60000 mk. Na wniosek jednak p. Zysa zebrani jednomyślnie postanowili powiększyć tę sumę odpowiednio do uznania zarządu, upoważniając go do przekroczenia budżetu. Następnie rozważano wniosek dotyczący przekazania spraw Stow. spożywczoego zarządowi Związku urzędników miejskich. W zasadzie uznano, że wniosek ten winien być poprzednio szczegółowo opracowany przez zarząd Związku, a później dopiero przedstawiony na specjalnym zebraniu i w razie wypowiedzenia się za przekazaniem kooperatywy zarządowi Związku—wyłonić komisję likwidacyjną.

Pod adresem zarządu wypowiedziano życzenie, aby personel kooperatywy posługiwał się wyłącznie językiem polskim w stosunku do klienteli kooperatywy, a nie jak dotychczas, gdzie dają się często słyszeć przemawianie w języku niemieckim.

W końcu dokonano wyborów uzupełniających na miejsce ustępujących z kadencji. Do rady nadzorczej wybrani sęsta-

Wszystkim, którzy byli łaskawi odprowadzić na miejsce spoczynku zwłoki najukochańszej córki naszej

Ś. p. MARJI BLUM

składamy najserdeczniejsze „Bóg zapłać“ w szczególności dziękujemy Ks. Wilkowi za szczerę słowa pociechy, prezesowi p. Wolczyńskiemu i wszystkim śpiewakom sumowym im. Moniuszki przy kościele św. Józefa.
Pograżona w głębokim smutku

Rodzina.

li pp. Stanisław Zaborski, Makymiljan Fleisner (ponownie) i Tadeusz Wiśniewski. Do zarządu powołani zostali pp. Franciszek Waszkiewicz, Henryk Lauterbach (obaj ponownie), Leon Wawrzęcki i Stanisław Loba.

O subsydjum.

(x) Polski związek zawodowy pracowników elektrotechnicznych w Łodzi zwrócił się do Ministerjum W. P. i O. P. z prośbą o wyznaczenie stałego subsydjum w sumie 400 marek miesięcznie na utrzymanie kursów dla elektromonterów, zorganizowanych przy Szkole Rzemiosł Chrześcijańskiego Tow. Dobroczynności.

Dotychczas kursy utrzymywane są z opłat firm w stosunku 5 marek miesięcznie od każdego pomocnika montera i z wpisowego słuchaczy, którzy mogą płacić. Wpływy te jednak nie wystarczają na pokrycie wydatków związanych z prowadzeniem kursów.

Obecnie na kursa dla praktykantów uczęszcza 24, dla elektromonterów 16 słuchaczy.

Na „Gniazdo Sieroca“.

W dniu 28 b. m. w Teatrze Polskim odbędzie się specjalne przedstawienie na rzecz „Gniazda Sierociego“. Wieczór wypełnią dwie sztuki: „Sędziowie“ i „Warszawianka“.

Ze względu na cel szlachetny widowiska, przypuszczają należy, że wszyscy, którym leżą na sercu losy instytucji, poprą zabieg organizatorów i pośpieszą tłumnie do teatru.

Dot. Kościuszkowski (na wojsko Polskie).

W 125 rocznicę przysięgi, pracownicy Oddziałów: Podatkowego, Adresowego, Meldunkowego i Targowiskowego przy Magistracie m. Łodzi składają
327 Mk. 50 fen.
4 Rb. 50 kop.
2 „ 10 „ srebrem.

Z Tow. imienia Szopena.

(x) Na zapowiedziane wczoraj ogólne zebranie roczne Towarzystwa muzycznego Szopena w Łodzi, z ogólnej liczby 177 członków przybyło 38-ku. Wobec tego zebranie uznano za nieprawomocne i odłożono je do dnia 29 b. m., o godzinie 7-ej wieczorem.

Z Związku felcerów.

Wczoraj, w Domu rzemieślników im. Kilińskiego odbyło się nadzwyczajne zebranie Łódzkiego Związku felcerów, pod przewodnictwem p. F. Jarkiewicza, przy asesorach pp. A. Golby i Woźnickiego i sekretarza p. Polec.

Odczytano sprawozdanie delegatów, którzy brali udział w dn. 23 lutego w zebraniu ogólnym Związku w Warszawie; wyjaśnien udzielali pp. Golachowski i Jarkiewicz, który w konkluzji swego przemówienia zwrócił się z apelem do zebranych aby się zrzeszali, gdyż tylko wspólnymi siłami można będzie pomyślnie załatwić sprawy zawodowe.

W sprawie chederów.

Właściciele szkół wyznaniowych (chederów), ewentualnie towarzystwa, konsorsja itp, utrzymujące takie szkoły w Łodzi i mające koncesja od byłych władz rosyjskich, względnie okupacyjnych, winni do dnia 1 maja rb. wnieść podania o koncesje władz szkolnych-Polskich.

Termin wskazany pod żadnym warunkiem nie będzie przedłużony. Jako ostatni dzień składania podań ustanawia się 30 kwietnia rb.

Informacji dotyczących warunków uzyskania koncesji, udziela w godzinach przyjęć biuro Inspekcji Szkolnej Okręgu miasta Łodzi (Średnia 14), gdzie również należy składać podania.

Cheder, na prowadzenie których nie zostaną uzyskane koncesje w oznaczonym terminie, zostaną w drodze przymusowej bezwzględnie i niezwłocznie zamknięte.

Koncert-Raut w Rokicim.

Koło Polskiej Macierzy Szkolnej i Towarzystwo Zjednoczonych Ziemiaków w Rudzie Pabjanickiej dla podtrzymania

4-o klasowego progimnazjum tamtejszego i ochronki urzędu w nadchodzący wtorek, dnia 25 marca, w sali Obermana w Rokicim, o g. 4-ej po południu zebranie towarzyskie pod nazwą „Koncert-Raut“. W doborowym i urozmaiconym programie współdział swój przyrzekł p. Kluka (skrzypce i fortepian), p. Dietrich (taniec solo), p. Gorzeński Czesław (humor i satyra). Organizatorzy koncertu mają nadzieję, że ze względu na cel szlachetny, zabieg ich zostanie poparte przez obywatelstwo miejscowe.

Z Kino „Polonia“.

Demonstrowane obrazy w kinematografie „Polonia“ (Konstantynowska № 16) będą zawsze ogólne zainteresowanie i temu przypisać należy, że przedstawienia cieszą się stałym powodzeniem. W ostatnich czasach atrakcje stanowiły wspaniałe obrazy p. t. „Świat bestji“, „Ostatnie dni Pompei“, które ściągają tłumy publiczności. Dyrekcja teatru holdując zasadzie, iż powodzenie obowiązuje, ujawnia ciągłą staranność o urozmaicenie tygodniowych programów. Od wtorku demonstrowany będzie sensacyjny obraz p. t. „Dzieci kapitana Granta“.

Echa wykrycia malwersacji.

W uzupełnieniu wiadomości o wykryciu malwersacji w Komitecie rozdzielnym chleba i mąki, nadmieniamy, że policja kryminalna, na podstawie dowodów rzeczowych aresztowała 26 osób, obwinionych o nadużycia z kartami chlebowymi. Aresztowani są zarządzający biurami dzielnicowymi i ich pomocnicy.

Wśród aresztowanych znajdują się osoby, które cieszyły się zaufaniem władz bezpośrednich.

Malwersacja polegała głównie na zdobywaniu w Zarządzie Centralnym Komitetu rozdzielnego chleba i mąki kart chlebowych na podstawie fikcyjnych nazwisk i fałszywym księgowaniu, a następnie na sprzedawaniu zdobytych tą drogą kart różnym spekulantom i osiąganiu z tego pokaźnych zysków. Policja kryminalna sprawę tę oddała w ręce prokuratora.

Podobno niektórzy z aresztowanych ofiarowali policji łapówki, aby ich wypuszczono na wolność. X

Wypadek na posiedzeniu.

Wczoraj wiecz. na posiedzeniu w lokalu Stow. polskich kupców i przemysłowców chrześcijan przy Alei Kościuszkowskiej 17 nagle zaniemógł na wadę serca prezes zarządu stow. p. Jan Nowosielski. Lekarz pogotowia po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł go do mieszkania.

W bójce.

Przy ul. Franciszkańskiej pod № 60 w bójce szwac Paweł Morawski ugodzony siekierą w głowę odniósł ciężką ranę i przez lekarza pogotowia odwieziony został do szpitala przy ul. Drewnowskiej.

Wypadnięcie z tramwaju.

Przy rogu ul. Dzielnej róg Składowej wypadła z wagonu tramwajowego w czasie biegu 48 letnia Helena Mleczkowska, odnosząc ciężkie obrażenia. Lekarz pogotowia po nałożeniu jej opatrunków przewiózł ją do szpitala Ponańskich.

Zamach samobójczy.

Przy ul. Jerozolimskiej pod № 5 usiłował pozbawić się życia 18 letni woźnica Lajer Jakobowicz, wypijając kwasu karbolowego. Pomocy desperatowi udzielił lekarz pogotowia.

Samobójstwo.

Przy ul. Benedykta p. № 46 z braku środków do życia powiesił się 60 letni Kazimierz Kaniowski. Zwłoki odesłano do prosektorjum.

Prosimy o odnowienie prenumeraty na m-c marzec 1919 r.

Cegielniana 63. **Teatr Polski** Cegielniana 63.

Wtorek, dnia 25-go marca po południu o godzinie 3-iej po cenach popularnych

Poranek Kościuszkowski

Na program złoży się: 1) Wiersz okolicznościowy, 2) Przysięga Kościuszki, 3) „W górę serca”
Sztuka w 4 aktach Fr. Dominika. Hymny narodowe odegra orkiestra fabryki Poznańskiego.

Wieczorem o godzinie 7.30 Występ Wiktora Biegańskiego

„ORLE”

Po raz 9-ty

Dramat w 6 akt. E. Rostanda.

Zatwierdzone przez Władze

BIURO

Informacyjno-Handlowe

z oddziałem

Prywatnym-Wywiadowczym

Łódź, ul. Piotrkowska 84

I. ODDZIAŁ INFORMACYJNO-HANDLOWY:

- informacje o zdolności kredytowej firm i osób w kraju i zagranicą.
- porady w sprawach handlu dotyczących (polecanie przedstawicieli i reprezentantów oraz ściąganie o nich opinii).
- informowanie o firmach miejscowych, zamiejscowych i zagranic.

II. ODDZIAŁ PRYWATNY-WYWIADOWCZY:

- wywiady i dochodzenia we wszelkich sprawach,
- wywiady w sprawach poufnych,
- obserwacje,
- wywiady w celu pozyskania dowodów rzeczowych.

Biuro posiada własnych agentów, korespond. i przedstawicieli i w miarę możliwości nawiązuje stosunki z instytucjami informacyjnymi.

UWAGA: Zleceń przekazanych ustnie przez trzecie osoby biuro nie wykonuje.

OGŁOSZENIE.

Geometry, obeznani z robotami dokładnymi przy pomiarach miasta i z niwelacją, zechcą składać swoje oferty pod adresem: Magistrat miasta Łódź, Oddział Pomiarowy, Nowy Rynek 14.

MAGISTRAT
Wydział Budownictwa.

Hotel p. f. Manteuffla :: Pierwszorzędna Polska Restauracja ::
wydaje wykwintne obiady.

wł. J. Petrykowski

Wielki wybór potraw a la carte, Przedwojenne wina pierwszorzędnych domów po cenach obywatelskich.

Znana Biała Sala do dyspozycji na podwieczorki, uczyty, zabawy i wesela.

Zawiadomienie.

Niniejszym zawiadamiam Szanownych pp. Klijeńców, którzy obdarzali mnie wciągu całego szeregu lat względami, że z dniem 19 marca r. b. otworzyłem w Łodzi

przy ul. Piotrkowskiej № 127 (róg Rozwadowskiej)

SKŁAD WIN i towarów kolonialnych.

Skład mój posiada stale:

świeżą paloną **KAWĘ**, różn. gat. **HERBATE**, **KAKAO** holend.,

Wina i Owoce

CUKRY firm krajowych i zagranicznych.
i wszelkie inne towary kolonialne.

Zawiadamiając o powyższem, polecam się łaskawym względem i zleceniom
Z poważaniem

Stefan Piotrowicz,
Łódź, ulica Piotrkowska № 127.

454-3

Kazimierz Roszak

Łódź, Dzielna Nr. 1. Tel. 23-44.

Zakład Optyczno-Chirurgiczny z działami: fizycznym, chemicznym, elektro-technicznym ortopedycznym, fotograficznym.

Nowo utworzona w Łodzi **Fierwsza pracownia i wytwórnia** przeznaczona dla potrzeb szkół, odczytów, pogadanek i t. p. Obecna kolekcja wynosi około 8000 sztuk, z różnorodnych dziedzin wiedzy stale rozszerzana. Pracownia wykonuje przezrocza na zamówienia, podług przedstawionych wzorów i rysunków, w jaknajkrótszym czasie.
Ceny umiarkowane. Wykonanie wzorowe

Niniejszym zawiadamiam Szanowną Klijeńkę, iż pracownicy

Zakładu Fryzjerskiego

GRAND-HOTELU

przystąpili do pracy.

Polecając się nadal łaskawym względem pozostaje

Z poważaniem
R. Schilke.

Szanownym Klijeńtom w Łodzi i okolicy mam zaszczyt zakomunikować, że moja mechaniczna farbiarnia dla łąnej wełny, bawełny, odpadków, szmat, przedzi, pończoch i prania polskiej wełny znów uruchomiłem
Łódź, ul. Kilińskiego (Widzewska) Nr. 243,
J. R. MEISSNER.

Dr. H. Sadkowski

Choroby wewnętrzne
(specjalnie żółtka i kiszek)

Łódź, ul. Piotrkowska № 120
Od 9-11 r. i od 5-7 po poł.

Ogłoszenia drobne

Aksusarka Drzymała przyjmuje Piotrkowska 223. m. 25

Inteligentna panna, biuralistka maszynistka, poszukuje zajęcia w godzinach popołudniowych. Łaskawe oferty pod „Z. P.” w Adm. „Straży Polskiej”.

Ogłoszenie. Niniejszym podaje do ogólnej wiadomości, że ja Emma Weber, urodzona Grudzińska zam. przy ul. Franciszkańskiej № 11, nie odpowiadam za długi męża mego Gustawa Adolfa Webera.
454-1

Szyję elegancko Kostumy Pałta, Suknie podług świeżych modeli po bardzo niskich cenach Rudeki Piotrkowska 17. Krawiec damski.
455-1

Oskar Skorski, zgubił paszport, wydany w Łodzi.
455-1

Ita Frenkel zgubiła paszport, niemiecki, wydany w Łodzi.
446-1

Ludwik Kulwas, ul. Przędzelnia 13, zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb, dla 3-ech osób.

Warsztat ślusarski do sprzedania Wólczańska 141. Dowiedzieć się wieczorem od 6 i pół do 8.

Sura Nisha Blumenfrucht, zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
452-3